

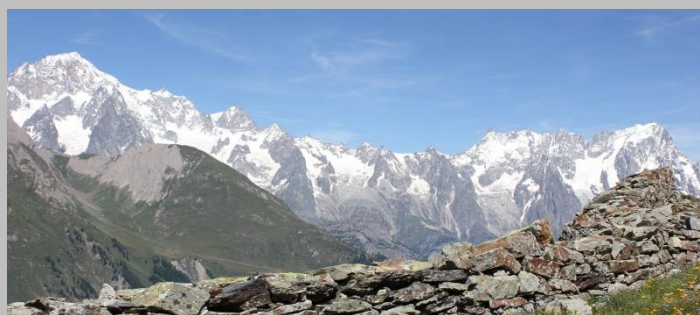
På tur til IKEA

- og en tankeflukt til Alpene...

Tidlig en morgen setter vi oss i bilene for å kjøre i retning mot Alpene. Retningen er slik at vi i luftlinje kunne ha havnet i alpene ved store St Bernhardspasset. Så la oss ta en liten tankeflukt til dette stedet. Passet er nøyaktig like høyt som Galdhøpiggen. Her har det bodd munkers trolig i over tusen år. De har bygd opp klosteret som ligger i passet og de skal ha hatt en rolle i avlsarbeidet rundt St. Bernhardshundene - først tenkt som vakthunder og siden har de blitt berømte som redningshunder. Utallige historier finnes om disse hundenes dramatiske redningsdåder. Den mest berømte hunden kan du se utstoppet i det naturhistoriske museet i Bern. Barry het han og ble født i klosteret i store St. Bernhardspasset samme våren som Napoleon tok turen forbi.

For det var her Napoleon med sin hær over alpene dro. Det var litt av et prosjekt! Førte tusen menn og tonnevis med utstyr som ble båret og trukket over alpene. Hovedstyrken valgte store St. Bernhardspasset. Tidlig på våren år 1800 lenge før veiene egentlig var farbare ledet Napoleon sine tungt utrustede tropper over fjellene. Hans tanke var at Østerrikerne, som var i ferd med å innta områder i Italia, aldri ville tro at franske tropper ville komme den veien. Det må ha vært en strabasiøs tur. Munkene i store St. Bernhardspasset serverte utallige vinflasker og adskillige kilo ost i løpet av dagene det tok før hele styrken var gjennom passet. To glass til hver og militærmusikk som oppildnet soldatene.

David malte høsten samme året et mektig bilde der Napoleon troner i sin flotteste uniform på en steilende hest midt i store St. Bernhardspasset. En fantastisk reklame for en mann som var i ferd med å få en helt sentral rolle i europeisk historie. Virkeligheten var nok noe annerledes. Delaroches maleri fra 1850 med samme tema er nok nærmere sannheten der Napoleons muldyr ledes av fjellføreren Dorsaz gjennom et snødekt fjellandskap og der

Napoleon selv dekker seg med en enkel kappe som et vern mot kulde og vind. For et slit det må ha vært! Utstyret var demontert til deler som kunne fordeles på soldatene og kanonene ble fraktet i hule trestammer med opptil hundre mann til å trekke. Men de kom seg over og Napoleon endte etter både flaks og dyktighet med seier i et slag ved Marengo som både fikk stor betydning for hans egen karriere, for en matrett og for maktbalansen i Europa.

Men tilbake til bilene. Vi er på vei - om enn ikke like dramatisk som Napoleons tur men med alpine i syne foran oss. Skulle vi lyttet til musikk ville det vært naturlig å velge Richard Strauss Alpesympfoni. Strauss hadde også en fantastisk utsikt til alpine. Dog fra en litt annen kant. Han bygde seg et hjem i Garmisch-Partenkirchen i 1908 og noen år etter kom hans store tonedikt Alpesympfonien op 64.

Dette er et monumentalt verk innenfor programmusikken. Musikken er malende og beskriver hendelser og opplevelser ned til minste detalj. Akkurat som oss legger Strauss ut på en reise mot alpine. Han starter allerede før soloppgang - først en fallende musikalsk bevegelse der vi skal helt ned i den mørke natt for siden å oppleve oppbygningen mot solens første stråler. I følge Strauss sin musikalske beskrivelse er soloppgangen særdeles mektig i alpine. Han sparer ikke på noen ting og snart er turfølget fylt av entusiasme for denne turen oppover i fjellene. Først gjennom skogen, og snart langs bekker og fossefall.

Å sitte i baksetet i en liten Opel på motorveien mot Torino er ikke like heroisk, men vi er på vei vi også - mektig imponert over utsikten til fjellene som kommer stadig nærmere. Rett vest for oss blir vi opptatt av å ta bilder av en topp som er mektigere enn de andre. Monte Visos topp er på 3841 meter og rager høyt over alle fjellene rundt. Noen mener at fjellet har vært inspirasjon til Paramount pictures logo - og ja, den ligner! Rett nord for fjellet finner man utspringet for elven Po, Italias lengste elv som renner ut i Adriaterhavet via et gedigent delta 670 kilometer unna.

Nå begynner fjellene virkelig å komme nærmere og Torino ligger nå øst for oss. Det er da vi svinger av veien og ser den velkjente logoen. Målet for reisen vår er Ikea. På den fineste dagen i vinterferien står Ikea på agendaen. Det er bare å ta det med godt humør og la seg fascinere av dette svenske møbelkonseptet som har blitt et valfartssted i så mange land. Vi kan velge mellom tre butikker innenfor en kjøretur på et par timer; Milano, Genova og Torino. Nå er det tid for å prøvesitte møbler - og kanskje en madrass...

Strauss tok ikke en slik avstikker. Han fortsetter ufortrødent oppover i fjellene, over blomstrende enger med fuglesang, kuer og brekende sauer. Men så blir det snart mer dramatisk. Det er vanskelig å finne

veien og snart leder musikken oss over en isbre.

Farefulle øyeblikk beskrives både med dramatisk musikk og med musikalske fragmenter som illuderer redsel og usikkerhet. Men så - trombonene forteller oss at vi har kommet til toppen. Hvilket fantastisk utsyn! Musikken males bredt ut og når vi står på toppen etter en heroisk opptur - hva er vel mer naturlig enn at vi får en visjon. Tankene klarner og vi blir fylt av en dyp ro.

Vår tur til Ikea har også nådd høydepunktet; vi har fylt seks store handlevogner og triller i rekke og rad mot bilene. Madrasser, dyner, sengetøy, kjøkkenutstyr og alt mulig som man kan få bruk for i et hus. Når alt er inne i bilene, er det lite igjen av utsynet for oss bak i bilen. Det blir en rolig tur hjem. Ikke mange forstyrrelser fra baksetet. For Strauss ser det også ut til å bli en tur hjem uten dramatik. Musikken er rolig, solen forsvinner, men så viser det seg at det bare er stille før stormen. Nedturen fra fjellene skal bli en tur i en voldsom storm men torden og lyn. Men også dette har en ende. Solen går ned og snart beskrives en ny natt. Våre venner i fjellene er nok meget slitne. En elleve timer fjelltur med mye

dramatik tar på. Hva skal vi si? Tråkking på Ikea og utvelgelse av utallig husgeråd i riktige farger og former kan også ta på...

Vel hjemme kan vi reflektere over hvilken mental reise dette har vært. Strauss slår oss nok på flere områder. Alpesymfonien er en enorm musikalsk reise og Strauss skal også ha tenkt andre tanker enn en fjelltur underveis i komponeringen. Også Napoleon slår oss i dramatik på sin reise. Hans tur over alpene skulle ende med en stor seier ved Marengo ikke langt fra Allessandria. Vårt bidrag får være at vi holder minnet levende ved å lage kylling Marengo. Man tar det man har tenkte Napoleons kokk og samlet sammen lokale ingredienser. Det skulle vise seg å være så vellykket at retten har levd videre og vært et av mange bidrag til at Piemonte har ry på seg for å være et av de beste stedene i verden for råvarer og matlaging.

